

Landprofil
KROATIEN

Oktober 2020

SOFF
Säkerhets- och
försvarsföretagen

KROATIEN SOM FÖRSVARSMARKNAD OCH SAMARBETS LAND

LANDET

Kroatien har varit en självständig stat sedan 1992. Den kroatiska försvarsindustrin är till stor del skapad under och formad av de nationella konflikter som pågick under 1990-talet, bland annat det Kroatiska självständighetskriget, under vilka den inhemska försvarsindustrin producerade materiel för nationell användning. Under början av 2000-talet riktades försvarsindustrin om till en mer internationell marknad. Trots att krigsåren visade på behovet av en stark nationell industri saknas en formell nationell styrning för försvarsindustrisektorn. Istället beskrivs den som formad från ett *bottom-up-perspektiv*, i en modell där industrierna själva i hög grad som kan utforma hur sektorn ser ut och fungerar. Landets industri beskrivs få stöd av det kroatiska försvarsdepartementet i form av prioritet i upphandlingar, infrastruktur för tester och utveckling, och genom offset-program.

Försvarsindustrin som utformades under 1990-talet var främst inriktad på landbaserade system så som bepansrade stridsfordon. Efter kriget lyckades industrin ställa om till internationell export samtidigt som Kroatien fortsatt stödjer industrin genom att främst nyttja nationellt tillverkat materiel för sin försvarsmakt. Inträdet i Nato 2009 och EU 2013 skapade incitament för industrin att exportera mer till den fria marknad de då fick tillgång till. Trots detta är Kroatien själv den viktigaste marknaden för dess nationella försvarsindustri. Detta gör att industrin påverkas särskilt av eventuella svängningar i de statliga finanserna.

Den största utmaningen för kroatisk försvarsindustri beskrivs vara avsaknaden av en national policy för området som är i linje med en nationell säkerhetsstrategi. De senast publicerade dokumenten för Kroatiens inriktning för nationellt försvar, och till viss del även nationell försvarsindustri, är *Strategic Defence Review* från 2013, *Long Term Development Plan* (LTDP) vilken publicerades 2014 och är giltig fram till 2024, samt *Croatian National Security Strategy* från 2017. LTDP uttrycker att upprustning och modernisering av nationellt försvarsmateriel skulle göras genom i första hand uppgradering av existerande materiel och i andra hand genom nationell nyproduktion. Det materiel som Kroatien inte kan producera nationellt upphandlas från internationella aktörer, men det finns ett uttalat mål att den egna industrin ska gynnas.

Mer läsning

[The Croatian Armed Forces Long-Term Development Plan 2015-2024](#)

[National Security Strategy](#)

[Croatia's Defence Industrial Base – an Economic Policy Perspective \(2017\) Drazen Smiljanic](#)

FÖRSVARSBUDGET OCH UTVECKLING

Kroatiens försvarsbudget har under de senaste decennierna periodvis varit mycket hög, så mycket som över 10% av BNP. När det inrikespolitiska läget stabiliserades sjönk den, och fem år efter självständighetskriget låg den under 2% av BNP. Sedan 2017 har landet åter börjat öka sin försvarsbudget, för att till 2025 planerat nå Natos 2% mål. För 2020 prognostiseras en budget på 1.7% av BNP.

FÖRSVARSMATERIEL OCH INVESTERINGAR

Pågående översyner

2015 publicerades *White Paper on Defence* i vilken det framhölls flera områden i behov av modernisering, främst inom armén. Redan 2003 fastslogs en moderniseringsplan som skulle varit färdig 2015. Denna plan har försenats på grund av finansiella problem men även anklagelser och utredningar om korruption. En ny plan väntas antas som kommer behandla modernisering fram till 2023.

I försvarsbudgeten för 2020 finns planerad anskaffning av bland annat helikoptrar samt stridsfordon. En process för anskaffning av nytt stridsflygplan pågår, men i april 2020 valde man att avbryta denna på grund av det rådande omvärldsläget. Svenska JAS Gripen har varit aktuella i diskussionerna och SAAB, tillsammans med FMV, överlämnade ett erbjudande om 12 stridsflygplan till de kroatiska myndigheterna i september 2020.

Program & satsningar

Kroatien har historiskt varit fokuserade på nationell tillverkning eller handel med närliggande länder avseende försvarsmateriel. *National Security Strategy* från 2017 ger uttryck för en vilja att bli mindre avhängiga materiel från närliggande öststater och istället fokusera på ytterligare nationell produktion och ökad internationell handel. I frågan om utveckling av den egna försvarsindustrin lyfts viken av specialisering och högteknologisk kapacitet fram. *The Smart Specialisation Strategy* från 2016 är ett policydokument i vilket den kroatiska policyn för innovation formuleras. Dokumentet förespråkar en *Triple Helix modell*, vilket innebär samverkan mellan akademien, industrin och statliga institutioner. Dokumentet uttrycker vikten av försvarsindustriella innovationer som en del i landets totala förmåga, men det är inte klart hur stort genomslag policyn har fått även om just innovation framhålls av Kroatien som en av deras styrkor. Flera kroatiska tillverkare av försvarsmateriel har diversifierat sin produktion till att inkludera produktion av kommersiella produkter, detta för att överleva utan statliga lättnader.

Kroatisk försvarsindustri har under 2000-talet vid flertal gånger genomfört större affärer med USA, båda genom export av materiel såväl som reparation och underhåll av amerikanska fartyg. Till grund för detta ligger ett bilateralt handelsavtal från 2009.

Mer läsning

[Smart Specialisation Strategy](#)

ÖVRIGT

Offset

Sedan 2014 är offset ett krav för försvarsindustriella kontrakt med ett värde över 2 miljoner euro.

Relevanta aktiviteter

Den kroatiska branschorganisationen för försvars- och säkerhetsindustrin är [The Croatian Defense Industry Competitiveness cluster](#).

Länkar & lästips

[Defence Ministry Signs Procurement Agreements with 38 Croatian Companies \(2020\)](#)

[Croatia sets out its 2020 procurement vision \(2020\)](#)

MEDLEMSNYHETER KROATIEN

[\[2020-09-09\] Sverige erbjuder Gripen till Kroatien](#)

[\[2017-03-07\] SAAB levererar marksäkerhetssystem till Zagreb International Airport](#)

[\[2016-01-21\] SAAB tecknar kontrakt med Kroatien för kustövervakningssystem](#)

SOFF:S EVENTS OCH AKTIVITETER OM KROATIEN

[\(170515\) Attachédag med miniutställning](#)

MEDLEMSFÖRETAG MED INTRESSE FÖR KROATISKA MARKNADEN

(REDOVISAS SEPARAT TILL MYNDIGHETER)

